

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ÜÇÜNCÜ DAİRE

BAZHENOV VE DİĞERLERİ / RUSYA DAVASI

(Başvuru no. 8825/22 ve 19130/22)

KARAR

Madde 14 (+ Madde 8) - Cinsel yönelim temelinde ayrımcılık - Özel hayat - Yerel makamların, başvuranların cinsel yönelimlerine ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere özel verilerinin sosyal ağlarda özel kişiler tarafından rıza dışı yayılmasına yeterli şekilde yanıt vermeyerek pozitif yükümlülüğünü yerine getirmemesi - Verilerin yayılmasının homofobik tutumlarla motive edilip edilmediğinin etkili bir şekilde soruşturulmaması - Rusya'daki LGBTİ topluluğunun savunmasızlığı ve özel koruma ihtiyaçları göz ardı edilmiştir.

Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Mahkemeyi bağlamaz.

STRASBOURG

4 Şubat 2025

KESİNLEŞME

04/05/2025

*Bu karar, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca kesinleşmiştir.
Editorial revizyona tabi olabilir.*

Karar deepL ile çevrilmiş ve Kaos GL tarafından düzeltmeler yapılmıştır, resmi çeviri değildir.

Bazhenov ve Diğerleri / Rusya davasında,

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Üçüncü Daire), aşağıdaki üyelerden oluşan bir Daire olarak görev yapmaktadır:

Ioannis Ktistakis, *Başkan*,
Peeter Roosma,
Lətif Hüseynov,
Andreas Zünd,
Oddný Mjöll Arnardóttir,
Diana Kovatcheva,
Úna Ní Raifeartaigh, *yargıçlar*,

ve Olga Chernishova, *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı*,

Aşağıdaki hususları göz önünde bulundurarak

Rusya Federasyonu aleyhine, üç Rus vatandaşı, Bay Yevgeniy Bazhenov, Bay Aleksandr Semkin ve Bay Artem Lapov ("sırasıyla birinci başvuran", "ikinci başvuran" ve "üçüncü başvuran") tarafından İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin ("Sözleşme") 34. maddesi uyarınca, ekli tabloda belirtilen çeşitli tarihlerde Mahkeme'ye yapılan başvurular (no. 8825/22 ve 19130/22);

Başvuruların Rus Hükümeti'ne ("Hükümet") bildirilmesi kararı;
başvuranlar tarafından sunulan gözlemler;

Bölüm Başkanı tarafından yazılı usule müdahil olmalarına izin verilen AIRE Centre (Avrupa'da Bireysel Haklar Danışma Merkezi) ve ILGA-Europe (Uluslararası Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans ve İnterseks Derneği Avrupa Bölgesi) tarafından sunulan görüşler;

Bölüm Başkanı'nın, Mahkeme İçtüzüğü'nün 29 § 2. maddesini kıyasen uygulayarak, Mahkeme'nin seçilmiş yargıçlarından birini *ad hoc* yargıç olarak atama kararı (bkz. Kutayev / Rusya, no. 17912/15, §§ 5-8, 24 Ocak 2023);

Kararın 14 Ocak 2025 tarihinde gizli olarak görüşülmesi,
Söz konusu tarihte kabul edilen aşağıdaki kararı sunar:

GİRİŞ

1. Dava, ulusal makamların, başvuranların cinsel yönelimlerine ilişkin bilgiler de dahil olmak üzere kişisel verilerinin sosyal ağlarda ifşa edilmesine ilişkin homofobi kaynaklı olaylara yeterli şekilde yanıt verme ve böylece başvuranların "özel hayatına" saygı gösterilmesini sağlama ve onları ayrımcılıktan koruma konusundaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmedikleri iddiasıyla ilgilidir.

OLGULAR

2. Başvuru sahiplerinin bilgileri ekteki tabloda belirtilmiştir.
3. Davalara ilişkin gerçekler aşağıdaki şekilde özetlenebilir.

I. BAZHENOV VE SEMKIN / RUSYA (BAŞVURU NO. 8825/22)

4. Başvuranlar eşcinseldir ve bir Avrupa ülkesinde kayıtlı eşcinsel bir evlilikleri bulunmaktadır. Söz konusu olaylar sırasında, masa oyunları satan bir mağaza zincirine sahiptirler.

5. Başvuranlar, homofobiye karşı uluslararası gün olan 17 Mayıs 2020 tarihinde, Rus sosyal medya platformu VKontakte'deki ("VK") işletme hesaplarında, cinsiyetleri, cinsiyet kimlikleri veya cinsel yönelimleri ne olursa olsun müşterilerine bağlılıklarını ifade eden bir mesaj yayınlamışlardır.

6. 26 Mayıs 2020 tarihinde, VK'da kendisini "ayrımcılığa karşı mücadele eden bir topluluk" olarak konumlandıran "*Один мой друг - гомофобативист*" (bundan böyle "OTDG" olarak anılacaktır) adlı homofobik bir kamusal grup, başvuranların 17 Mayıs 2020 tarihli yayınından bahseden bir başlık altında bir gönderi yayınlamıştır: "Eşcinsel evlilikleri olan iki açık eşcinsel erkeğin sahibi olduğu masa oyunları dükkânları". Paylaşımında başvuruçuların isimleri, birinci başvuruçunun fotoğrafı ve başvuruçuların dükkânlarının adresleri yer almıştır.

7. Aynı gün, kendisini "eşcinsel düşmanı" ve "geleneksel değerlerin savunucusu" olarak konumlandıran ünlü Rus aktivist Timur Bulatov, VK hesabında yukarıda bahsi geçen metni yeniden paylaşarak destekçilerine "İbneler ve sağlıklı insanlar arasında sosyal eşitliği teşvik etmeye cüret eden iki cinsel sapığın yayını altına doğru yorumlar" bırakmaları çağrısında bulundu.

8. 27 Mayıs 2020 tarihinde ilk başvuran, Moskova Soruşturma Komitesi'ne (web sitesi aracılığıyla) bir suç duyurusunda bulunmuş ve kişisel verilerinin rızası olmadan hukuka aykırı bir şekilde yayılmasıyla ilgili bir soruşturma yürütmesini talep etmiştir (Ceza Kanunu'nun 137. maddesi, özel hayatın gizliliğinin ihlali). Gönderinin ve yorumun içeriğini saldırgan ve LGBT sosyal grubuna karşı düşmanlık ve nefreti kışkırtıcı ve aşırılık yanlısı eylemleri teşvik edici olarak değerlendirmiştir. Başvuran ayrıca, rızası olmaksızın yayınlanan özel hayatına ilişkin bilgiler nedeniyle kendisinin veya ailesinin nefret saikli bir suça maruz kalabileceğinden korktuğunu ifade etmiştir. Başvuran, VK'daki ilgili paylaşımların ekran görüntülerini şikâyetine eklemiştir.

9. Aynı gün birinci başvuran, Golovinskiy bölge savcılığına (web sitesi aracılığıyla) Bay Bulatov'un hakaretleri hakkında bir şikâyet göndermiştir. Şikâyet VK'daki ilgili gönderinin ekran görüntülerini eklemiştir.

10. Birkaç ay boyunca başvuran ve avukatı, suç duyurusuna ilişkin soruşturmanın sonuçlarını öğrenmeye çalışmış, ancak Soruşturma Komitesi davayla ilgili herhangi bir bilgi vermeyi reddetmiştir.

11. 26 Ağustos 2020 tarihinde başvuranın avukatı, Moskova Presnenskiy Bölge Mahkemesi önünde Soruşturma Komitesi'nin eylemsizliğine itiraz etmiştir.

12. 15 Ekim 2020 tarihinde Presnenskiy Bölge Mahkemesi, birinci başvuranın e-posta adresine gönderilen 11 Haziran 2020 tarihli bir mektupla, suç duyurusunun Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 144-145. maddeleri uyarınca soruşturma için Soruşturma Komitesi'nin Golovinskiy interdistrict departmanına gönderildiği konusunda bilgilendirildiğini ve yine e-posta adresine gönderilen 26 Ağustos 2020 tarihli mektupla suç duyurusunun "çözüme kavuşturmak için yeterli bilgi eksikliği nedeniyle iadeye tabi olduğu" konusunda bilgilendirildiğini tespit ederek yukarıdaki şikayeti reddetmiştir; Aynı mektupta ayrıca "iddialarını daha spesifik hale getirmesi ve hukuka aykırı eylemlerin koşullarını, yani işlenen fiilin zamanını, yerini ve yöntemini belirtmesi" istenmiştir.

13. Başvuran, 11 Haziran ve 26 Ağustos 2020 tarihli mektupların gerçekten e-posta adresine gönderildiğine dair kanıt bulunmadığına işaret ederek ve bu mektupların suç duyurusuna uygun bir yanıt teşkil etmediğini savunarak bu karara itiraz etmiştir. 2 Aralık 2020 tarihinde Moskova Şehir Mahkemesi başvuranın itirazını reddetmiştir.

14. Aynı zamanda, başvuranın avukatı, 26 Ağustos 2020 tarihli mektupta yer alan cevaba Moskova Koptevskiy Bölge Mahkemesi'nde itiraz etmiştir.

15. Koptevskiy Bölge Mahkemesi, 2 Mart 2021 tarihinde, savcının aynı tarihte Soruşturma Komitesi'ne gönderdiği ve savcının, Soruşturma Komitesi'nin suç duyurularını alırken, kaydederken ve incelerken, ilk başvuranın suç duyurusunun incelenmesi için makul sürelerin ihlal edilmesine yol açan ağır ceza usulü ihlallerini tespit etmesinin ardından federal hukuk ihlallerini ortadan kaldırmasını talep eden yazılı bir talebi göz önünde bulundurarak yargılamayı durdurmuştur.

16. 20 Mart 2021 tarihinde, Soruşturma Komitesinin bir müfettişi, tek bir soruşturma tedbiri uygulamadan, başvuranın şikâyeti hakkında ceza soruşturması açmayı reddetme kararı almıştır. Ceza Kanunu'nun 137. ve 138. maddelerine atıfta bulunan soruşturmacı, ilk başvuranın şikayet ettiği suçların işlendiğine dair herhangi bir nesnel bilginin bulunmadığını kaydetmiştir.

17. 15 Nisan 2021 tarihinde, birinci başvuran, soruşturma dosyasındaki materyalleri inceleyebilmiştir. Bu dosyada, 27 Mayıs 2020 tarihli suç duyurusu; şikâyetlerini takip eden yerel mahkemelerin kararlarının kopyaları; ve 19 Şubat 2021 tarihli, kişisel verilerini ve fotoğrafını yayınlayan kimliği belirsiz kişilerin eylemlerinin Ceza Kanunu'nun 137. ve 138. maddeleri kapsamındaki suçların belirtilerini ortaya koyduğunu belirten bir rapor yer almaktadır. Dosyada ayrıca, soruşturmanın yürütülmesine ilişkin süreleri 28 Şubat ve 20 Mart 2021'e kadar uzatan 20 Şubat ve 27 Şubat 2021 tarihli kararlar ve adresinde ilk başvuranın ve kişisel verilerini yayınlayan kişinin ifadesinin alınması gerektiğine atıfta bulunulmuştur.

18. 17 Mayıs 2021 tarihinde Golovinskiy Bölge Savcılığı, ceza soruşturması açılmaması kararını erken ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmiştir.

19. Soruşturmacı, sırasıyla 12 Haziran ve 16 Haziran 2021 tarihlerinde birinci ve ikinci başvurularla görüşmüştür.

20. 25 Haziran 2021 tarihinde, soruşturmacı bir kez daha ceza soruşturması açmayı reddetmiştir. Kararda, 20 Mart 2021 tarihli önceki ret kararı kelimesi kelimesine tekrarlanmıştır.

21. 7 Temmuz 2021 tarihinde Golovinskiy Bölge Savcılığı bu reddi iptal etmiştir.

22. Yeni soruşturma turunun bir parçası olarak, soruşturmacı başvuranlarla tekrar görüşmüş ve bir psikiyatrist veya bağımlılık uzmanının (narkolog) gözetimi altında olup olmadıklarını öğrenmek için talepler göndermiştir. Dava dosyasında bu taleplere ya da nihai cevaplara ilişkin başka bilgi bulunmamaktadır.

23. 6 Ağustos 2021 tarihinde, soruşturmacı üçüncü kez, kimliği belirlenemeyen kişilerin eylemlerinde Ceza Kanunu'nun 137. maddesi uyarınca *suç unsuru* bulunmadığı gerekçesiyle ceza soruşturması açmayı reddetme kararı almıştır.

24. 17 Ağustos 2021 tarihinde savcılık bu ret kararını bozmuş ve soruşturmacıya birinci başvuranın fotoğrafını "OTDG" kamu sayfasında paylaşan kullanıcının kimliğini tespit etme talimatı vermiştir.

25. 13 Eylül 2021 tarihinde soruşturmacı, VK LLC'ye bir talep göndererek ilk başvuranın fotoğrafını yayınlayan ağ kullanıcısının kişisel ve kayıt verileri hakkında bilgi almak istedi.

26. 12 Ekim 2021 tarihinde, talebine herhangi bir yanıt alamayan soruşturmacı, cezai soruşturma açmayı yine reddetti.

27. Mayıs 2022'de, Ceza Kanunu'nun 137 § 1 maddesi uyarınca kovuşturma için zamanaşımı süresi dolmuştur.

28. 30 Kasım 2023 tarihinde Rusya Federasyonu Yüksek Mahkemesi "LGBT uluslararası halk hareketini" "aşırılık yanlısı örgüt" ilan etmiş ve Rusya Federasyonu topraklarındaki faaliyetlerini yasaklamıştır. Ceza Kanunu'nun 282.2 maddesi uyarınca, aşırılık yanlısı bir örgüte katılmak altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

II. LAPOV / RUSYA (BAŞVURU NO. 19130/22)

29. Üçüncü başvuran bir eşcinseldir ve Amerika Birleşik Devletleri'nde kayıtlı bir eşcinsel evliliği bulunmaktadır. Bir avukat olarak, LGBTİ bireylere yönelik nefret suçlarıyla ilgili yüksek profilli ceza davalarında hukuki yardım sağlayan bir dizi insan hakları örgütüyle işbirliği yapmıştır. Bu bağlamda adı 2015 ve 2022 yılları arasında düzenli olarak medyada ve sosyal ağlarda yer almıştır.

30. 24 Mayıs 2020 tarihinde, VK'da "LGBT Propagandasına Karşı" adlı bir grubun sayfasında LGBTİ aktivizmi, avukatlar ve insan hakları girişimlerinin liderleriyle bağlantılı birkaç kişinin kişisel verilerini içeren bir yorum yayınlandı. Benzer bir yorum "World Gets Better | LGBT | LGBT+"

grubunda da yayınlandı. Söz konusu kişilerin listesi "LGBT aktivistleri, pedofiller ve diğer LGBT sapıklarının adres listesi" başlığını taşıyordu. Liste "Maksim Ivanen "in VK hesabı tarafından paylaşıldı. Benzer yorumlar "Vadim Ivanov" ve "Yura Semenov "un VK hesaplarından da gönderilmiştir. Yorumlar, üçüncü başvuranın adını, soyadını ve soyadının yanı sıra kayıtlı adresini (geçmişte nerede yaşadığı ve ebeveynlerinin hala nerede ikamet ettiği) içeriyordu.

31. 26 Mayıs 2020 tarihinde üçüncü başvuran, Moskova Soruşturma Komitesi'ne (web sitesi aracılığıyla) bir suç duyurusunda bulunarak, kişisel verilerinin rızası olmadan hukuka aykırı bir şekilde yayılmasıyla ilgili bir soruşturma yürütmesini talep etmiştir (Ceza Kanunu'nun 137. maddesi, özel hayatın gizliliğinin ihlali). Federal Avukatlık Kanunu'nun 18(4) maddesine atıfta bulunarak, LGBTİ bireylere sağladığı yardım bağlamında özel verilerinin yayınlanmasının, LGBTİ bireylerin haklarını koruyan mesleki faaliyetlerinden vazgeçmeye zorlamak amacıyla kendisine baskı yaptığını ileri sürmüştür. Şikâyetine ilgili VK sayfalarının ekran görüntülerini eklemiştir.

32. Usule ilişkin sürelerin sona ermesinin ardından şikâyetinin incelenmesinin sonuçları hakkında hiçbir bilgi alamayan başvuran, 27 Temmuz 2020 tarihinde Moskova Presnenskiy Bölge Mahkemesi önünde Soruşturma Komitesi'nin eylemsizliğine itiraz etmiştir.

33. 31 Ağustos 2020 tarihinde Presnenskiy Bölge Mahkemesi, başvuranın şikâyetini, soruşturmanın 23 Haziran 2020 tarihinde Soruşturma Komitesi'nin Simonovskiy interdistrict departmanına sevk edildiğinin kendisine bildirildiğini iddia ettiği 25 Haziran 2020 tarihli mektuba atıfta bulunarak reddetmiştir.

34. Üçüncü başvuran, Presnenskiy Bölge Mahkemesi'nin bu kararına itiraz etmiş, ancak 21 Ekim 2020 tarihinde Moskova Şehir Mahkemesi kararı onamıştır.

35. Bu arada, 11 Eylül 2020 tarihinde başvuran, posta işaretlerine göre 8 Eylül 2020 tarihinde gönderilmiş olan 25 Haziran 2020 tarihli yukarıda belirtilen "cevabı" almıştır.

36. 21 Aralık 2020 tarihinde, Moskova Simonovskiy Bölge Mahkemesi'ne, Soruşturma Komitesi'nin soruşturma yürütmemesine itiraz ederek, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun soruşturma makamlarını böyle bir soruşturma yürütmek ve usule ilişkin bir karar almak ve bunu başvurana bildirmekle yükümlü kıldığını ileri sürmüştür.

37. 8 Eylül 2021 tarihinde Moskova Simonovskiy Bölge Mahkemesi başvuranın şikâyetini kabul etmiş ve soruşturma makamlarını Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca bir soruşturma yürütmekle yükümlü kılmıştır.

38. 10 Eylül 2021 tarihinde bir müfettiş üçüncü başvuranla görüşmüştür. Ayrıca VK LLC'ye bir talep göndererek "Maksim Ivanen" adlı VK kullanıcı hesabıyla ilişkili kişisel verileri istemiştir.

39. 5 Ekim 2021 tarihinde soruşturmacı, başvuranın mahremiyetinin ihlal edilmediğini gerekçe göstererek ceza soruşturması açmayı reddeden bir karar almıştır.

40. 3 Ocak 2022 tarihinde savcılık yukarıdaki kararı hukuka aykırı ve temelsiz bularak iptal etmiş ve dosyayı ek soruşturma için iade etmiştir.

41. Ek soruşturma sırasında, 10 Şubat 2022 tarihinde, soruşturmacı VK LLC'ye "Maksim Ivanen" adıyla kayıtlı kullanıcının kişisel verilerini talep eden bir talep göndermiştir.

42. 11 Şubat 2022 tarihinde, talebine herhangi bir cevap almadan önce, soruşturmacı ceza soruşturması açmayı reddeden yeni bir karar yayınladı.

43. 28 Mart 2022 tarihinde, yukarıdaki karar hukuka aykırı ve temelsiz olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş ve yeni bir soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Özellikle, fail olduğu iddia edilen kişinin kimliğinin tespit edilmesi ve bu kişinin ifadesinin alınması için gerekli tedbirlerin alınması gerektiği kaydedilmiştir.

44. Üçüncü başvuran, Mahkeme'ye görüşlerini sunduğu sırada yeni soruşturmanın sonucundan haberdar değildi, çünkü kendisine hiçbir yeni usul kararı tebliğ edilmemişti.

45. Mayıs 2022'de, Ceza Kanunu'nun 137 § 1 maddesi uyarınca kovuşturma için zamanaşımı süresi dolmuştur.

46. 2022 yılı içerisinde başvuran ve eşi Rusya'yı terk etmişlerdir; şu anda mülteci olarak bir Avrupa ülkesinde ikamet etmektedirler.

İLGİLİ YASAL ÇERÇEVE

47. Rusya Federasyonu Anayasası, özel hayatın, kişisel ve ailevi işlerin mahremiyetinin ve kişinin şeref ve itibarının korunması hakkını güvence altına almaktadır (Madde 23 § 1).

48. Anayasa, bir kişinin rızası olmaksızın özel hayatına ilişkin bilgilerin toplanmasını, saklanması, kullanılmasını ve yayılmasını yasaklamaktadır (Madde 24 § 1).

49. İlgili tarihte yürürlükte olan Ceza Kanunu'nun 137 § 1 maddesi uyarınca, bir kişinin rızası olmaksızın özel hayatına ilişkin bilgilerin hukuka aykırı olarak toplanması veya yayılması para cezası, ıslah edici çalışma, dört aya kadar hapis cezası veya iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

50. Ceza Kanunu'nun 138 § 1 maddesi uyarınca, vatandaşların posta, telgraf, telefon veya diğer iletişim biçimlerinin gizliliği hakkının ihlali, para cezası veya ıslah edici çalışma ile cezalandırılır.

51. Ceza Kanunu, "siyasi, ideolojik, ırksal, ulusal veya dini nefret veya herhangi bir sosyal gruba karşı düşmanlık veya nefret nedeniyle suç işlemek" (Madde 63 § 1 (e)) dahil olmak üzere suçlara eşlik edebilecek ağırlaştırıcı koşulların bir listesini sunmaktadır.

52. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu, her suç duyurusunun (bir suç ihbarı) bir soruşturma memuru, bir soruşturma kurumu, bir soruşturmacı veya bir savcı tarafından üç gün içinde kabul edilmesi, doğrulanması ve karara bağlanması gerektiğini öngörmektedir. Bu görevliler, uzmanların yardımıyla veya kendi başlarına, belgelerin, nesnelerin veya cisimlerin belgesel doğrulamalarını, kontrollerini ve incelemelerini yapmaya devam edebilir ve yürütülecek operasyonel arama faaliyetlerine ilişkin zorunlu talimatlar verebilirler (Madde 144 § 1). Yukarıda belirtilen üç günlük süre on güne kadar uzatılabilir ve belge, nesne veya cesetlerin belgesel doğrulamasının, kontrollerinin, adli muayenelerinin veya incelemelerinin yapılması gerektiğinde otuz güne kadar uzatılabilir (Madde 144 § 3).

53. Bir suç ihbarının incelenmesinin ardından, yetkili makam ceza davası açmaya, ceza davası açmayı reddetmeye veya suç duyurusunu ilgili yargı yetkisine sahip başka bir kolluk kuvvetine iletmeye karar vermelidir (Madde 145 § 1). Madde 145 § 2 uyarınca, şikayetçi alınan karara itiraz edebilir.

54. Federal Avukatlık Kanunu, avukatın, aile fertlerinin ve mallarının devlet koruması altında olduğunu öngörmektedir. Kolluk kuvvetleri bu kişilerin güvenliğini sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür (Madde 18/4).

55. Rusya Yüksek Mahkemesi Genel Kurulu, 25 Aralık 2018 tarihli ve 46 sayılı kararında, anayasal hak ve özgürlüklerin korunmasına yönelik ceza hukuku hükümlerinin yargısal uygulamasına ilişkin bir rehber yayınlamıştır. Kılavuzda, Ceza Kanunu'nun 137. Maddesinin amaçları doğrultusunda, bir kişinin özel hayatı hakkında bilgi toplanmasının, izleme, telefon dinleme, ses, video ve fotoğraf kayıt ekipmanlarının kullanımı da dahil olmak üzere diğer kişilerle görüşme yapma ve belgeleri kopyalama, çalma veya başka bir şekilde elde etme gibi herhangi bir yolla yasadışı bilgi edinme olarak anlaşılması gerektiği belirtilmektedir. Bir kişinin özel hayatına ilişkin bilgilerin yayılması, bu bilgilerin bir veya daha fazla kişiye sözlü, yazılı veya başka bir şekilde iletilmesi veya ifşa edilmesi, materyallerin teslim edilmesi veya bilgilerin internet gibi BİT ağlarında yayınlanması da dahil olmak üzere.

HUKUK

I. ÖN SORUNLAR

A. Başvuruların birleştirilmesi

56. Başvuruların benzer konularını göz önünde bulunduran Mahkeme, başvuruları tek bir kararda birlikte incelemeyi uygun bulmuştur.

B. Yargı yetkisi

57. Mahkeme, Sözleşme'nin iddia edilen ihlallerine yol açan olayların, Rusya Federasyonu'nun Sözleşme'ye Taraf olmaktan çıktığı tarih olan 16 Eylül 2022'den önce meydana geldiğini gözlemlemektedir. Bu nedenle Mahkeme, mevcut başvuruları incelemeye yetkili olduğuna karar vermiştir (bkz. *Fedotova ve Diğerleri / Rusya [BD]*, no. 40792/10 ve 2 diğerleri, §§ 68-73, 17 Ocak 2023).

C. Hükümet'in yargılamalara katılmamasının sonuçları

58. Hükümet, başvuruların kabul edilebilirliği veya esası hakkında yorum yapmamıştır. Ancak, yargılamalara katılmaktan kaçınmaları, onları, üzerinde yargı yetkisine sahip olduğu başvuruları incelemeye devam etmesini engellemeyen Mahkeme ile işbirliği yapma yükümlülüklerinden kurtarmaz. Mahkeme, bir tarafın yargılamalara etkin bir şekilde katılmaması veya katılmayı reddetmesinden uygun gördüğü çıkarımları yapabilir (İçtüzüğün 44C maddesi; ayrıca bkz. *Gürcistan/Rusya (II)* (adil tatmin) [BD], no. 38263/08, §§ 25-27, 28 Nisan 2023; *Svetova ve Diğerleri/Rusya*, no. 54714/17, §§ 29-31, 24 Ocak 2023; ve *Glukhin/Rusya*, no. 11519/20, §§ 42-43, 4 Temmuz 2023).

II. SÖZLEŞME'NİN 8. VE 13. MADDELERİNİN VE 8. MADDE İLE BAĞLANTILI OLARAK 14. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

59. Başvuranlar, Sözleşme'nin 8. maddesi uyarınca, tek başına ve 14. madde ile birlikte ele alındığında, ulusal makamların, 8. madde uyarınca, bireylerin kendi aralarındaki ilişkiler alanında özel hayatlarına etkili bir şekilde saygı gösterilmesini sağlama konusundaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediklerinden şikayetçi olmuşlardır. Başvuranlar ayrıca, Sözleşme'nin 13. maddesi uyarınca, Sözleşme'ye ilişkin şikâyetleri için etkili bir iç hukuk yolunun bulunmadığından şikâyetçi olmuşlardır. İlgili Maddeler aşağıdaki gibidir:

Madde 8

"1. Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve haberleşmesine saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.

2. Bu hakkın kullanılmasına, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli olan durumlar dışında, bir kamu makamının müdahalesi söz konusu olamaz."

Madde 13

"Bu Sözleşme'de tanınmış olan hak ve özgürlükleri ihlal edilen herkes, ihlal fiili resmi görev yapan kimseler tarafından bu sıfatlarına dayanılarak yapılmış da olsa, ulusal bir makama etkili bir başvuru yapabilme hakkına sahiptir."

Madde 14

"Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan sağlanır."

A. Kabul Edilebilirlik

60. Hükümet şikâyetlerin kabul edilebilirliğine ilişkin herhangi bir itirazda bulunmadığından, Mahkeme'nin iç hukuk yollarının tüketilmesi konusunu kendiliğinden değerlendirmesine gerek yoktur (bkz. *Zarema Musayeva ve Diğerleri / Rusya* , no. 4573/22, § 57, 28 Mayıs 2024, diğer referanslarla birlikte).

61. Mahkeme, başvuranların şikâyetlerinin açıkça dayanaktan yoksun olmadığını veya Sözleşme'nin 35. maddesinde belirtilen diğer gerekçelerle kabul edilemez olmadığını tespit etmiştir. Bu nedenle kabul edilebilir oldukları beyan edilmelidir.

B. Esas

1. Başvuranların ve üçüncü taraf müdahillerin beyanları

62. Başvuranlar, VK'daki homofobik kamusal ve bireysel hesapların sayfalarında özel hayatlarına, özellikle de cinsel yönelimlerine ilişkin bilgilerin rızaları olmaksızın ifşa edilmesinin kendilerini yüksek taciz risklerine maruz bıraktığını ve hayatları ve sağlıkları, akrabalarının ve çalışanlarının güvenliği ve mesleki faaliyetleri için korkmalarına neden olduğunu ileri sürmüşlerdir. Faillerin eylemlerinin homofobik doğasını özellikle göz önünde bulundurarak, bu olaylara etkili bir cezai soruşturma ile yanıt vererek özel hayatlarına yeterli koruma sağlamak yerel makamların göreviydi. Ancak, bu yapılmamıştır. Başvuranlar, yetkililerin yüzeysel soruşturmalarının ve ceza davası açmayı reddetmelerinin, LGBTİ topluluğuna ve onların sorunlarına yönelik özel tutumlarından kaynaklandığını ileri sürmüşlerdir. Bu bağlamda, Yargıtay'ın 30 Kasım 2023 tarihli "uluslararası LGBT halk hareketini" aşırılık yanlısı olarak nitelendiren, LGBT aktivizmini yasaklayan ve LGBT topluluğunun daha fazla zulüm görmesine yol açan kararına atıfta bulunmuşlardır.

63. Üçüncü taraf müdahiller AIRE Centre ve ILGA-Europe, cinsel yönelim de dâhil olmak üzere kişisel bilgilerin paylaşılmasının bireyin tercihi olması ve bu tür kişisel verilerin ifşa edilmesini önleyecek güvencelerin

bulunması gerektiğini ileri sürmüştür. Bir bireyin kimliğinin bazı yönlerini kamuya paylaşmamayı veya tanımlanabilir verilerin yayılmasını istememeyi tercih etmek için haklı sebepleri olabileceği durumlarda ek güvenceleri uygulanmalıdır. Bu bağlamda, Yargıtay'ın yukarıda bahsi geçen 2023 tarihli kararından bu yana, LGBTİ haklarını destekleyen grupların kapatıldığını ve eşcinsel kulüplerine ve LGBTİ ile ilişkili yerlere ve etkinliklere yönelik polis baskınlarında artış olduğunu; otosansür olaylarında; gökkuşağı bayrağı taşıyan bireylerin mahkumiyetlerinde; LGBTİ web sitelerinin yetkililer tarafından engellendiği örneklerde; ve LGBTİ bireylere karşı nefret suçları ve nefret söyleminin yanı sıra daha sık hukuki tavsiye talepleri olduğunu belirtmişlerdir. Ulusal makamların, bir bireyin özel hayatına müdahale edildiği iddiasına ilişkin etkili bir soruşturma yürütme konusunda pozitif bir yükümlülüğü vardır ve bir kişinin cinsel yönelimi, makamların değerlendirmelerinin bir parçasını oluşturmaktadır.

2. Mahkeme'nin değerlendirmesi

(a) Ön açıklamalar

64. Mahkeme, yetkililerin, başvuranların özel verilerinin üçüncü kişiler tarafından ifşa edilmesine ilişkin homofobi kaynaklı olduğu iddia edilen olayları yeterince ele alarak ve bu olayların arkasında olası bir ayrımcı saikin varlığını araştırarak başvuranların özel hayatını koruma görevinin, Devletin Sözleşme'nin 8. maddesinde yer alan pozitif yükümlülükleri kapsamına girebileceğini, ancak aynı zamanda yetkililerin Sözleşme'nin 14. maddesi uyarınca 8. madde tarafından korunan temel değerleri ayrımcılık yapmadan güvence altına alma konusundaki pozitif sorumluluklarının bir parçası olarak görülebileceğini düşünmektedir. Yukarıdaki hükümlerin karşılıklı etkileşimi nedeniyle, mevcut davada ortaya çıkanlar gibi meseleler gerçekten de bu iki hükümden yalnızca biri kapsamında incelenebilir - diğeri kapsamında ayrı bir mesele ortaya çıkmayabilir - veya her iki madde kapsamında eş zamanlı inceleme gerektirebilir. Bu, her bir davanın kendi gerçekleri ve ortaya atılan iddiaların niteliği ışığında karar verilmesi gereken bir sorundur (nefret saikli *şiddet* bağlamında, *Association ACCEPT ve Diğerleri / Romanya* , no. 19237/16, § 96, 1 Haziran 2021, daha fazla referansla karşılaştırınız).

65. Mevcut davanın özel koşulları, özellikle de başvuranların özel verilerinin yayıldığı kamuya açık grup ve sayfaların homofobik niteliği ve Rusya'daki LGBTİ topluluğuna yönelik genel tutum göz önüne alındığında (bkz. yukarıdaki6 ,7 ,30 ve63 paragrafları), ve başvuranların, mağduru oldukları olayların, yetkililer tarafından tamamen göz ardı edilen homofobik tutumlardan kaynaklandığı yönündeki iddiaları göz önünde bulundurulduğunda, Mahkeme, başvuranların şikayetini, Sözleşme'nin 8. maddesiyle bağlantılı olarak 14. madde kapsamında incelemenin en uygun yol olacağını tespit etmiştir (bkz. *yukarıda anılan ACCEPT ve Diğerleri Derneği*, § 97, daha fazla referansla birlikte).

(b) Genel ilkeler

66. Sözleşme'nin 14. maddesi kapsamında belirlenen ilgili ilkeler, *Molla Sali / Yunanistan* [GC], no. 20452/14, §§ 133-37, 19 Aralık 2018 (atıflar çıkarılmıştır):

"133. Bir meselenin 14. madde kapsamında ortaya çıkabilmesi için, benzer veya ilgili olarak benzer durumdaki kişilere yapılan muamelede bir farklılık olması gerekir ... Başka bir deyişle, benzer bir durumun ortaya konması gerekliliği, karşılaştırılan grupların aynı olmasını gerektirmez.

134. Ancak, her farklı muamele 14. maddenin ihlali anlamına gelmeyecektir. Sadece tanımlanabilir bir özelliğe veya "statüye" dayalı muamele farklılıkları 14. Madde anlamında ayrımcılık teşkil edebilir ... Bu bağlamda, Mahkeme, "diğer statü" sözcüklerine içtihadında genellikle geniş bir anlam verildiğini ... ve bu sözcüklerin yorumlanmasının, doğuştan veya içsel olmaları anlamında kişisel olan özelliklerle sınırlı olmadığını yineler ...

135. Mahkeme ayrıca, Sözleşme tarafından güvence altına alınan hak ve özgürlüklerin kullanılmasında, 14. maddenin benzer durumdaki kişilere objektif ve makul bir gerekçe olmaksızın farklı muamele yapılmasına karşı koruma sağladığını yineler. Madde 14'ün amaçları doğrultusunda, bir muamele farklılığı 'nesnel ve makul bir gerekçeye sahip değilse', yani "meşru bir amaç" gütmüyorsa veya kullanılan araçlar ile gerçekleştirilmek istenen amaç arasında 'makul bir orantılılık ilişkisi' yoksa ayrımcıdır ...

136. Sözleşmeciler Devletler, benzer durumlardaki farklılıkların farklı bir muameleyi haklı kılıp kılmadığını ve ne ölçüde haklı kıldığını değerlendirirken belirli bir takdir marjına sahiptir. Bu marjın kapsamı koşullara, konuya ve arka planına göre değişecektir ...

137. Sözleşme'nin 14. maddesiyle ilgili olarak ispat yükü konusunda Mahkeme, başvuranın farklı muameleyi ortaya koyduktan sonra, bunun haklı olduğunu göstermenin Hükümet'e düştüğüne karar vermiştir ..."

67. Mahkeme, tıpkı cinsiyete dayalı farklılıklar gibi, cinsel yönelime dayalı farklılıkların da gerekçelendirilmesi için "özellikle ikna edici ve ağır nedenler" gerektiğine defalarca karar vermiştir. Cinsiyet veya cinsel yönelime dayalı bir muamele farklılığının söz konusu olduğu durumlarda, Devletin takdir marjı dardır. Takdir marjının kapsamı koşullara, konuya ve arka planına göre değişecektir; bu bağlamda, ilgili faktörlerden biri Sözleşmeciler Devletlerin yasaları arasında ortak bir zeminin varlığı veya yokluğu olabilir. Yalnızca cinsel yönelime dayalı farklılıklar Sözleşme kapsamında kabul edilemez (bkz. *Beizaras ve Levickas/Litvanya*, no. 41288/15, § 114, 14 Ocak 2020, ve *ACCEPT ve Diğerleri* Derneği, yukarıda anılan, § 99).

68. Mahkeme sürekli olarak Sözleşme'nin 14. maddesinin Sözleşme'nin ve Protokollerinin diğer maddi hükümlerini tamamladığına karar vermiştir. Sözleşme'nin 14. maddesinin bağımsız bir varlığı yoktur, zira yalnızca bu madde ile güvence altına alınan "hak ve özgürlüklerden yararlanma" bakımından etkiye sahiptir. Her ne kadar 14. maddenin uygulanması bu hükümlerin ihlalini gerektirmese de - ve bu ölçüde özerk olsa da - söz konusu

olaylar *bu hükümlerden* birinin veya birkaçının kapsamına girmedikçe uygulanmasına yer olamaz (bkz. Molla Sali , yukarıda anılan, § 123).

69. Sözleşme'nin 8. maddesi anlamında "özel hayat" kavramı, kapsamlı bir tanımlamaya elverişli olmayan geniş bir kavramdır. Bir kişinin fiziksel ve psikolojik bütünlüğünü kapsar ve bu nedenle, bir kişinin adı, görüntüsü ve cinsiyet kimliği, cinsel yaşamı, cinsel yönelimi, medeni durumu ve benzerleri dahil olmak üzere kişisel verileri gibi kişisel kimliğiyle ilgili birçok hususu kapsayabilir. Bireylerin meşru olarak rızaları olmaksızın ifşa edilmemesini bekleyebilecekleri kişisel bilgileri kapsar (bkz. yukarıda anılan *Fedotova ve Diğerleri*, §§ 141-43; Axel Springer *AG/Almanya [BD]*, no. 39954/08, § 83, 7 Şubat 2012; ve Beizaras ve *Levickas*, yukarıda anılan, § 109).

70. Mahkeme ayrıca, Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında özel hayata veya aile hayatına etkili bir şekilde saygı gösterilmesine ilişkin Devlet'in pozitif yükümlülüklerine ilişkin içtihadında geliştirilen genel ilkelere atıfta bulunmaktadır; bu yükümlülükler, bireylerin kendi aralarındaki ilişkiler alanında dahi tedbirler alınmasını içerebilir. Bu tür davalarda, 8. maddeye uygunluklarını güvence altına almak için en uygun araçları belirlemek yetkili ulusal makamların görevidir; Mahkeme'nin görevi, bu makamların takdir yetkilerini kullanırken aldıkları kararları Sözleşme kapsamında incelemekle sınırlıdır (karşılaştırınız *Alković / Karadağ* , no. 66895/10, § 67, 5 Aralık 2017).

(c) Bu ilkelerin mevcut davada uygulanması

71. Mevcut davanın koşullarına dönecek olursak, Mahkeme, başvuranların özel verilerinin - isimleri, cinsel yönelimleri, eşcinsel evlilikleri olduğu gerçeği ve fotoğrafları (her bir başvuranla ilgili ayrıntılar için bkz. yukarıdaki 7-8 ve 31 paragrafları) dahil olmak üzere - sosyal medya platformu VK'da üçüncü şahıslar tarafından rıza dışı ifşa edilmesinin, Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında başvuranların özel yaşam alanına girdiğini açıkça tespit etmektedir. Dolayısıyla, 8. Madde ile bağlantılı olarak 14. Madde, davanın koşullarına uygulanabilir.

72. Mahkeme, iç hukukun, bir kişinin rızası olmaksızın özel hayatına ilişkin bilgilerin hukuka aykırı olarak yayılmasına karşı bir ceza hukuku yolu sağladığını gözlemlemektedir (bkz. yukarıdaki 49 ve 55 paragrafları) ve başvuranlar bu yola başvurmuşlardır. İç hukuk ayrıca, bir suça eşlik edebilecek ağırlaştırıcı sebepler arasında sosyal bir gruba yönelik düşmanlık veya nefret gerekçelerini de saymıştır (bkz. yukarıdaki 51 paragrafı). Mahkeme, başvuranların cinsel yönelimleri hakkındaki bilgiler de dahil olmak üzere özel verilerinin, LGBTİ aktivistlerini sindirmeyi ve LGBTİ bireylere karşı hoşgörüsüzlüğü, nefreti ve şiddeti kışkırtmayı amaçlayan homofobik kamusal gruplarda ve kişisel hesaplarda yayıldığını not etmektedir. Mahkeme ayrıca, ilk başvuranın suç duyurusunda bulunurken, paylaşımın ve yorumun içeriğinin saldırgan olduğunu ve LGBT sosyal grubuna karşı düşmanlık ve nefreti kışkırttığını ve aşırılık yanlısı eylemleri

teşvik ettiğini açıkça belirttiğini not etmektedir. Birinci başvuran ayrıca, rızası olmaksızın yayınlanan özel hayatına ilişkin bilgiler nedeniyle kendisinin ya da ailesinin nefret suçuna maruz kalabileceğinden korktuğunu ifade etmiştir (bkz. yukarıdaki8 paragrafı). Üçüncü başvuran, LGBTI bireylere yaptığı yardımlar bağlamında özel bilgilerinin yayınlanmasının, LGBTI bireylerin haklarını koruyan bir avukat olarak mesleki faaliyetlerinden vazgeçmeye zorlamak amacıyla kendisine baskı yaptığını belirtmiştir (bkz. yukarıdaki31 paragrafı).

73. Bu koşullar altında Mahkeme, yerel makamların, cinsel yönelimleri hakkındaki bilgiler de dâhil olmak üzere, başvuranın özel verilerinin rızaları olmaksızın ifşa edilmesine yönelik yukarıda belirtilen eylemlerin LGBTI topluluğuna karşı ayrımcı tutumlardan kaynaklandığına dair *ilk bakışta* görülebilecek belirtilerle karşı karşıya olduklarını tespit etmektedir. Bu durum, başvuranların mahremiyetinin ihlal edilmesinin ardındaki homofobik saiki aydınlatılabilecek ve sorumluları tespit edip, uygunsa, yeterli şekilde cezalandırabilecek etkili bir soruşturma gerektirmiştir (bkz. *yukarıda anılan ACCEPT ve Diğerleri* Derneği, § 114). Bu nedenle Mahkeme, Rus makamlarının, başvuranların davalarını ele alırken, Sözleşme'nin 8. maddesi ile bağlantılı olarak ele alınan 14. maddesi kapsamındaki pozitif yükümlülüklerine uyup uymadıklarını inceleyecektir.

74. Mahkeme, soruşturma organının başlangıçta başvuranların suç duyurularını ceza usulü çerçevesinde değerlendirmeyi reddettiğini ve başvuranların bu eylemsizliğe mahkemeler önünde birkaç kez itiraz etmek zorunda kaldıklarını kaydeder. Özellikle, başvuranların şikayetlerinin ardından, Soruşturma Komitesi'nin suç duyurularını alma, kaydetme ve inceleme biçiminde ceza usulüne ilişkin ağır ihlaller yaptığı ve bu ihlallerin söz konusu şikayetlerin incelenmesi için makul sürelerin ihlal edilmesine yol açtığı tespit edilmiştir (bkz. yukarıdaki10 -16 ve32 -37 paragrafları). Sonuç olarak, Mayıs 2020'de yapılan suç duyurularına ilişkin soruşturmalar ancak Şubat ve Eylül 2021'de başlatılmıştır (bkz. yukarıdaki17 ve38 paragrafları).

75. Soruşturmalar başladıktan sonra, soruşturmacılar, başvuranlarla mülakat yapmak, failleri tespit etmek ve sorgulamak ve bu amaçla VK sosyal ağ hizmetine talepler göndermek gibi olaylarla ilgili kanıtları güvence altına almak için gerekli olan bariz soruşturma adımlarını atmamıştır. Birinci ve ikinci başvuranların davasında ceza soruşturması açmayı reddeden ilk karar, soruşturmacı tarafından tek bir soruşturma tedbiri uygulanmadan alınmıştır. Bu kararın erken ve hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmesinin ardından, Mayıs ve Ekim 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen ve başvuranların ifadelerinin alınmasını içeren üç tur soruşturmanın ardından, soruşturmacı ceza soruşturması açmayı reddeden yeni kararlar vermiştir. Mahkeme, bu yeni soruşturma turlarından biri sırasında, soruşturmacının birinci ve ikinci başvuranların bir psikiyatrist veya narkolog gözetiminde olup olmadıklarına dair bilgi edinmek için taleplerde bulunduğunu özellikle kaygıyla not etmektedir. Mahkeme, ulusal makamlar tarafından sunulan

herhangi bir gerekçe olmaksızın, bu tedbirin, başvuruların kişisel verilerinin hukuka aykırı olarak yayıldığı şikayetin soruşturulmasıyla ilgili olarak nasıl haklı gösterilebileceğini anlayamamaktadır. Son ret kararını vermeden önce, soruşturmacı, VK LLC'ye, Bay Bazhenov'un fotoğrafını yayınlayan ağ kullanıcısının kişisel ve kayıt verileri hakkında bilgi almak için bir talep göndermiş, ancak talebine bir cevap almadan cezai soruşturma açmayı reddetme kararına devam etmiştir (bkz. yukarıdaki17 -26 paragrafları). Üçüncü başvuranın suç duyurusuna ilişkin soruşturma da benzer şekilde ele alınmıştır: ceza davası açılmasına ilişkin iki ret kararı, soruşturmacı tarafından yalnızca başvuranla yapılan mülakata dayanılarak alınmıştır. VK LLC'ye iki kez "Maksim Ivanen" adıyla kayıtlı kullanıcının kişisel verilerini talep eden talepler gönderilmiş olmasına rağmen, soruşturmacı herhangi bir yanıt almadan ret kararlarını vermiştir (bkz. yukarıdaki38 -43 paragrafları). Başvuranların bu yöndeki iddialarına rağmen, soruşturmanın hiçbir noktasında, başvuruların mahremiyetinin ihlal edilmesinin ardındaki homofobik saik dikkate alınmamıştır (bkz. yukarıdaki72 paragrafı).

76. Mahkeme, başvuruların suç duyurularına ilişkin müteakip usuli kararlardan haberdar edilmediklerini ve Mayıs 2022'de Ceza Kanunu'nun 137 § 1 maddesi uyarınca kovuşturma için zamanaşımı süresinin dolduğunu gözlemlemektedir.

77. Bu bağlamda Mahkeme, daha önce, toplumsal cinsiyet ve cinsel azınlıkların, tarihsel olarak maruz kaldıkları ve kalmaya devam ettikleri ötekileştirme ve mağduriyet nedeniyle nefret dolu ve ayrımcı söylemlere karşı özel korumaya ihtiyaç duyduklarını tespit ettiğini belirtmektedir. Rus LGBTI topluluğu, damgalayıcı ifadelerle karşı yüksek korumaya ihtiyaç duyan özellikle hassas bir grup olarak kabul edilebilir (bkz. *Nepomnyashchiy ve Diğerleri / Rusya*, no. 39954/09 ve 3465/17, § 59, 30 Mayıs 2023).

78. Yukarıda belirtilenler ışığında, Mahkeme, yetkililerin, cinsel yönelimlerine ilişkin bilgiler de dâhil olmak üzere, başvuruların özel verilerinin özel kişiler tarafından rıza dışı olarak yayılmasına yeterli şekilde yanıt verme ve söz konusu verilerin yayılmasının homofobik tutumlar tarafından motive edilip edilmediğini etkili bir şekilde soruşturma konusundaki pozitif yükümlülüklerini yerine getirmediği sonucuna varmıştır (bkz. mutatis mutandis, *Beizaras ve Levickas*, yukarıda anılan, § 129). Rusya'daki LGBTI topluluğunun savunmasızlığını ve özel korumaya olan ihtiyaçlarını göz ardı etmişlerdir (bkz. yukarıdaki28 ve63 ve 77. paragraflar). Dolayısıyla Mahkeme, başvuruların cinsel yönelimleri nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldıklarının tespit edildiği kanaatindedir.

79. Bu nedenle, Sözleşme'nin 8. maddesi ile birlikte ele alındığında 14. madde ihlal edilmiştir.

80. Yukarıdaki bulguları göz önünde bulunduran Mahkeme, Sözleşme'nin 8. ve 13. maddelerinin ihlal edilip edilmediğini ayrıca incelemeye gerek olmadığı kanaatindedir.

III. SÖZLEŞME'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

81. Sözleşme'nin 41. maddesi şu şekildedir:

"Mahkeme, Sözleşme veya Protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeci Tarafın iç hukuku bu ihlalin ancak kısmen telafi edilmesine imkan veriyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, zarar gören tarafın adil tatminine hükmeder."

A. Tazminat

82. Başvuranların her biri manevi tazminat olarak 7,000 Euro (EUR) talep etmiştir.

83. Mahkeme, başvuranlara, manevi tazminat olarak talep ettikleri meblağların yanı sıra talep edilebilecek her türlü verginin ödenmesine karar vermiştir.

B. Masraf ve harcamalar

84. Başvuranlar masraf ve harcamalar için talepte bulunmamışlardır. Dolayısıyla, bu başlık altında bir karar verilmesine gerek yoktur.

BU NEDENLERLE, MAHKEME, OY BİRLİĞİYLE,

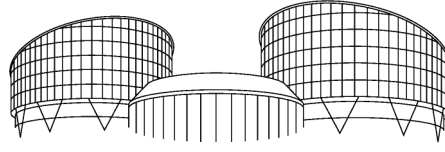
1. Başvuruları birleştirmeye *karar vermiştir*.
2. Başvuruların 16 Eylül 2022 tarihinden önce meydana gelen olaylarla ilgili olması ve Hükümet'in yargılamalara katılmamasının davanın incelenmesine engel teşkil etmemesi nedeniyle başvuruları ele alma yetkisine sahip olduğuna *karar vermiştir*.
3. Başvuruların kabul edilebilir olduğuna *karar vermiştir*.
4. Sözleşme'nin 8. maddesi ile birlikte ele alındığında 14. maddenin ihlal edildiğine *karar vermiştir*;
5. Şikâyetlerin geri kalanının incelenmesine gerek olmadığına *karar vermiştir*.
6. *Hüküm*
 - (a) Davalı Devlet'in, Sözleşme'nin 44 § 2 maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, başvuranlara, her biri için 7,000 Euro (yedi bin Euro) , artı manevi tazminat olarak talep edilebilecek her türlü vergi, uzlaşma tarihinde geçerli olan kur üzerinden davalı Devlet'in para birimine çevrilmek üzere ödemesine,

- (b) Yukarıda belirtilen üç aylık sürenin bitiminden itibaren uzlaşmaya kadar, yukarıda belirtilen meblağ üzerinden, temerrüt süresi boyunca Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal borç verme oranına eşit bir oranda artı yüzde üç puan basit faiz ödenmesine karar vermiştir.

İngilizce olarak hazırlanmış ve Mahkeme İç Tüzüğü'nün 77 §§ 2 ve 3. maddeleri uyarınca 4 Şubat 2025 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Olga Chernishova
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ioannis Ktistakis
Başkan

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EK

Davaların listesi:

No.	Başvuru no.	Dava Adı	Başvuru Tarihi	Başvuru sahibi Doğum yılı İkamet yeri Uyruğu	Temsilcisi
1.	8825/22	Bazhenov ve Semkin v. Rusya	03/02/2022	Yevgeniy Igorevich BAZHENOV 1985 Moskova Rusça Aleksandr Aleksandrovich SEMKIN 1984 Moskova Rusça	Anton Igorevich RYZHOV
2.	19130/22	Lapov v. Rusya	01/04/2022	Artem Yevgenyevich LAPOV 1988 Moskova Rusça	Anton Igorevich RYZHOV

KLIMOVA VE DİĞERLERİ / RUSYA KARARI